

13 juni 2012

Nummer 010

# Update Rio+20



Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling

## In de focus

- [De officiële website van Rio+20](#)
- [De derde informal informal](#)
- [IISD over Rio+20](#)
- [De speciale website van het Stakeholder Forum](#)

## In dit nummer

- [Stemmen over Rio+20](#) 2
- [Het belang van water](#) 2
- [De groene economie](#) 2
- [Flash](#) 3
- [Het rapport van Rio](#) 3
- [Rondetafelgesprek Rio+20](#) 3
- [GEO-5](#) 4

## Er komt een beetje beweging in...

Van 29 mei tot 2 juni vond in New York de [derde 'informal informal'](#) plaats. Er is nog immens veel werk om Rio+20 tot een succes te maken, maar voor het eerst was er bij de onderhandelaars een gevoel van heel voorzichtig optimisme. Er is op een aantal punten vooruitgang, al zijn er ook nog veel echte [knelpunten](#).

Tijdens deze sessie werd er gesproken over een versie van de ontwerp tekst die ondertussen was teruggebracht tot 80 pagina's. Dat gebeurde in twee werkgroepen, en een twintigtal kleinere groepjes ("splinter groups"). Over 70 paragrafen werd al een voorlopig akkoord bereikt, wat wil zeggen dat er nog 259 'between brackets' staan.

Voorafgaand aan de eigenlijke conferentie is er nog de [derde Prepcom](#). Maar het ziet er naar uit dat na die prepcom gewoon zal worden doorgewerkt. Een aantal grote knelpunten zal worden behandeld door de ministers in de officiële conferentie, en parallel daaraan kunnen dan de nationale onderhandelaars verder werken aan de rest van



de tekst.

Rond de Sustainable Development Goals (SDGs) valt een akkoord te verwachten. Rond kwesties als de upgrade van UNEP en de CSD moeten de knopen nog worden doorgehakt. Maar voor de groene economie is er voorlopig nog geen uitzicht op een betekenisvol akkoord. *(foto IISD)*

## Ban Ki-moon voorzichtig optimistisch

Nadat hij eerder erg [pessimistisch](#) was over de voorbereiden- de onderhandelingen voor Rio+20, toonde VN-secretaris- generaal Ban Ki-moon zich voorzichtig [optimistisch](#) over een mogelijk akkoord. Hij zei dit na afloop van de informal informal in New York. Met zijn

uitspraak wil de secretaris- generaal waarschijnlijk vooral nog extra steun geven voor de conferentie. Nadat verschillen- de wereldleiders hadden aange- kondigd dat ze niet naar Rio zouden gaan, en na bezorgde verklaringen van verschillende NGO's, leken velen er al van

overtuigd dat Rio+20 een maat voor niets zou worden. Ban Ki-moon wees erop dat er toch vooruitgang is gemaakt, al moest ook hij erkennen dat er nog belangrijke knopen door te hakken zijn.

## Stemmen over Rio+20

We zitten nu in de laatste rechte lijn voor Rio+20. Secretaris-generaal van Rio+20 Sha Zukang wijst op een [bemoedigend klimaat](#). Patricia Lerner van Greenpeace heeft echter de indruk dat men zich meer richt op het aantal paragrafen waarover men het al eens is dan de inhoud ervan. Er zijn wel veel internationale verdragen om de aarde te redden, maar is er ook de wil om die uit te voeren? Dat vraagt [John Vidal](#) zich af. WWF maakt zich alleszins veel zorgen. Volgens de milieuroorganisatie zouden er [twee scenario's](#) waarschijnlijk zijn: ofwel een akkoord dat zo zwak is dat het betekenisloos is, ofwel een totale mislukking.

Andrew Simms vraagt zich dan weer af of [technocratische politici](#) wel voldoende in staat zijn om leiding te geven aan het transitieproces dat ons wacht op weg naar een duurzame samenleving.

De onderhandelingsstekst zoals die is na de informele informele staat [online](#) bij The Guardian. De krant geeft een [voorbeeld](#) van hoe de onderhandelingen over een specifieke paragraaf (50) verliepen.



Martin Khor van Third World Network (foto, IISD) wijst op de

grote [meningsverschillen](#) tussen de landen. Die gaan onder meer over het principe van de ['Common but Differentiated Responsibilities'](#).

***“On urgent environmental issues, the world has perfected the art of incremental negotiation and redefined circular motion.”***

([Editorial](#), Nature, June 2012)

## Het belang van water

In de knelpunten die nog moeten beslist worden in Rio+20 speelt water een grote rol. Zo is er ten eerste een stevig debat over de bescherming van de biodiversiteit in de [oceanen](#). Enkele landen zetten zich nog steeds hevig [tegen strengere regels](#), maar de EU verdedigt een betere bescherming van de oceanen.

Ten tweede is er ook nog veel discussie over de garantie van het [recht op water en sanitatie](#). De speciale VN-rapporteur voor het

mensenrecht op veilig drinkwater en sanitatie, Catarina de Albuquerque, riep onlangs alle lidstaten op om tijdens Rio+20 te ijveren voor een [expliciete verwijzing](#) naar dit mensenrecht. Een aantal landen zou nog altijd voorstander zijn van een zwakke verwijzing. Ze schreef daarover een [open brief](#).

## Nog meer inzichten over de groene economie

Er blijven interessante rapporten verschijnen over de groene economie. Zo stelde Yves Leterme het [OESO-rapport](#) *The Jobs Potential of a Shift towards a low-carbon Economy* voor. De transitie naar een groene economie creëert kansen, maar zorgt ook voor risico's voor werknemers. Het arbeidsmarktbeleid zou daarop in moeten spelen, volgens de OESO.

En ook UNEP en de ILO publiceerden een [rapport](#): *Working towards sustainable develop-*

*ment*. Juan Somavia, directeur-generaal van de ILO, wees er bij de [voorstelling](#) van het rapport op kiezen voor duurzaamheid kan leiden tot meer en betere jobs, armoedevermindering en sociale inclusie.



## Flash

Weegt de wetenschap voldoende in de onderhandelingen voor Rio+20? Een UNESCO-vertegenwoordiger [vindt van niet](#). Om tot een duurzame toekomst te komen, zullen we de wetenschap nochtans [hard nodig](#) hebben. | Is Brazilië zelf wel [een voorbeeld](#) voor een duurzame ontwikkeling? Niet iedereen is daarvan overtuigd. | Een overzicht van alle [sleutelmomenten](#) in de aanloop naar Rio+20 is te vinden op de site van Stakeholder Forum. | Zal [duurzame ontwikkeling](#) de volgende jaren, via de SDGs, het kader worden voor de ontwikkelingsagenda en zo een andere plaats geven aan uitbanning van de armoede? | Een speciaal [RioPlus Business Magazine](#) werd on-

langs gepubliceerd. | De [Green Economy Coalition](#) is aanwezig in Rio+20. | De World Business Council on Sustainable Development stelde het nieuwe rapport [Changing Pace](#) voor. | In de nieuwe [Signals](#) heeft het European Environment Agency het over duurzame consumptiepatronen. | Video's: (1) De [wedstrijd 'Generation 92'](#) van het EEA, (2) [UNDP](#), (3) [Alter-Echo](#) over groene economie, (4) New Internationalist over [greenwashing](#), (5) [Roads from Rio](#). | ICLEI keek terug op [twintig jaar lokale duurzame ontwikkeling](#). | Een overzicht van de [side events](#) in Rio+20. | Een ['conference handbook'](#)

over Rio+20. | Op de [site](#) van de FRDO zal vanaf 12 juni elke dag actueel nieuws over Rio+20 te vinden zijn op de speciale [blog](#).



## Het rapport van Rio

De conferentie van Rio in 1992 leverde een aantal internationale milieuverdragen op. Maar hoe staat het daarmee, 20 jaar later? Het tijdschrift *Nature* besteedt in een [recent nummer](#) veel aandacht aan Rio+20. En daarbij wordt ook een [rapport](#) opgemaakt, en dat is niet zo positief. Er wordt gekeken naar het klimaatverdrag ([UNFCCC](#)), het biodiversiteitsverdrag ([CBD](#)) en het verdrag tegen de verwoestijning ([UNCCD](#)). De rapportkaarten die gemaakt worden in het artikel geven telkens

een duidelijk negatief resultaat. Zonder deze internationale regels zou de situatie waarschijnlijk nog slechter geweest zijn, maar tegelijk is het zo dat we nog erg ver af zijn van wat wetenschappers noodzakelijk vinden.

---

*“There is a huge amount to be done if we are to reach a state of sustainability. Do not despair, do not be weighed down by it. All I ask of you is that you go home and do what you can.”*

(Wangari Maathai (1940-2011) citaat in het [rapport GEO5](#))

---

## Rondetafelgesprek met minister Vanackere over Rio+20

Op vrijdag 25 mei organiseerde de FRDO een rondetafelgesprek met minister van duurzame ontwikkeling Steven Vanackere over Rio+20. De leden van de raad hadden voorafgaand aan het gesprek hun visieteksten voorbereid en bezorgd aan de minister. Die ging tijdens het gesprek uitgebreid in op de verschillende voorstellen.

Op de federale ministerraad zal eerstdaags nog een geactualiseerd Belgisch standpunt over Rio+20 worden besproken. Verwacht

wordt dat ook de regionale regeringen een stelling zullen innemen.

In de Belgische delegatie in Rio+20 zullen voor de federale regering Paul Magnette, voor de Waalse regering Jean-Marc Nollet en voor de Brusselse regering Evelyne Huytbroeck aanwezig zijn.





## Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling

Kruidentuinlaan 50, bus 70  
1000 Brussel

Tel. 02 743 3150  
E-mail: [mail@frdo-cfdd.be](mailto:mail@frdo-cfdd.be)

*Deze nieuwsbrief wordt gemaakt onder verantwoordelijkheid van het secretariaat van de **Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling (FRDO)**. De FRDO geeft adviezen aan de Belgische overheid over het federale beleid inzake duurzame ontwikkeling. De raad organiseert ook activiteiten om het draagvlak voor duurzame ontwikkeling te vergroten.*

*We nodigen iedereen uit om suggesties voor deze nieuwsbrief door te geven. Organiseert jouw vereniging een activiteit over Rio+20, heeft jouw organisatie recent een standpunt ingenomen over Rio+20 of heb je andere nuttige informatie, dan kun je die gegevens steeds aan ons doorgeven.*

Contactpersoon voor deze nieuwsbrief: Jan Mertens | [jan.mertens@frdo.be](mailto:jan.mertens@frdo.be) | 02 743 3154

Web:

[www.frdo-cfdd.be](http://www.frdo-cfdd.be)

## GEO-5

Op 6 juni werd de vijfde editie van de Global Environmental Outlook (**GEO-5**) gelanceerd, en dat aan de vooravond van Rio+20. In dit rapport van UNEP wordt onderzocht wat er in huis komt van de meer dan 500 internationaal afgesproken doelstellingen om te komen tot meer duurzaamheid.

In het rapport worden **90 van die doelstellingen** bekeken. En de conclusie is dat slechts voor vier daarvan er sprake is van significante vooruitgang. Dat gaat dan onder meer over het terugdringen van stoffen die de ozonlaag vernietigen en het verwijderen van lood uit brandstof.

Voor 40 van de doelstellingen is er beperkte vooruitgang (onder meer uitbreiding van beschermde natuurgebieden, tegengaan ontbossing). Voor 24 ervan is er wei-

nig of geen vooruitgang (onder meer klimaatverandering, visbestanden en verwoestijning). Voor 8 doelstellingen was er achteruitgang (zoals koraalriffen) en voor 14 doelstellingen kon men geen inschatting maken door te weinig data.

Het rapport wijst erop dat Europa uitgesproken niet-duurzame consumptiepatronen heeft.

Volgens de studie moet de mensheid dringend van koers veranderen, of anders zullen kritieke drempels worden overschreden. Dat zou dan kunnen leiden tot abrupte en onomkeerbare wijzigingen in de planetaire systemen die het leven ondersteunen.

Volgens GEO-5 is het duidelijk dat er vooral vooruitgang werd geboekt bij die internationale

afspraken waar er ook specifieke en meetbare doelen werden vastgelegd.

